Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	13C/63/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8112209142
Dátum vydania rozhodnutia:	11. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2017:8112209142.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcov: X. O. Z., D.. XX. XX. XXXX, N. S. Š. XXX, X. F. Z., D.. XX. XX. XXXX, N. S. Š. XXX, obaja právne zastúpení JUDr. Martinom Breznenom, advokátom so sídlom Štúrova 7, Košice, proti žalovaným: X. M. Z., D.. XX. XX. XXXX, N. A. XXX, žalovaný v 1. rade právne zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, 2. Komunálna Poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, žalovaná v 2. rade právne zastúpená Advokátskou kanceláriou FELIX NEUPAUER & PARTNERS, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný 1. a žalovaný 2. sú povinní zaplatiť žalobkyni 1. sumu vo výške 5 000 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, pričom plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne 1. zamieta.

III. Žalobkyňa 1. má proti žalovaným 1. a 2. ako povinným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovaný 1. a žalovaný 2. sú povinní zaplatiť žalobcovi 2. sumu vo výške 4 000 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, pričom plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

V. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu 2. zamieta.

VI. Žalobca 2. má proti žalovaným 1. a 2. ako povinným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 26.03.2012 sa žalobcovia 1. a 2. domáhali voči žalovaným 1. a 2. náhrady nemajetkovej ujmy tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi v 1. rade sumu 60.000 € a rovnako sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 60.000 € žalobcovi v 2. rade.
1.1. Svoj návrh skutkovo odôvodnili tak, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 25C/135/2008 zo dňa 13.10.2008 bolo rozvedené manželstvo žalobkyne v 1. rade a žalovaného v 1. rade, uzavreté dňa 29.10.1994. Z manželstva pochádzali maloleté deti, a to maloletý F. Z., D.. XX.XX.XXXX, O. F. Z., D.. XX.XX.XXXX a maloletý M. Z., D.. XX.XX.XXXX.

1.2. Žalovaný v 1. rade ako otec maloletých si dňa 7.1.2010 požičal z požičovne motorových vozidiel Ľ. L. - IMRICH CAR, IČO: 34 651 250 osobné motorové vozidlo zn. FIAT Punto, I.: A. - XXX Y., ktorým zobral maloletých synov na výlet. Dňa 7.1.2010 v podvečerných hodinách žalovaný v 1. rade spôsobil v katastri obce Sabinov dopravnú nehodu, pri ktorej usmrtil svojich dvoch maloletých synov a to maloletého F. Z., D.. XX.XX.XXXX V. O. M. Z., D.. XX.XX.XXXX, pričom ťažko zranil aj svojho tretieho syna F.. Za vyššie uvedený skutok bol žalovaný v 1. rade Okresným súdom Prešov uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko z nedbanlivosti spôsobil inému smrť, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov.
1.3. Osobné motorové vozidlo zn. FIAT Punto, ktoré v čase nehody riadil žalovaný v 1. rade bolo poistené v Komunálnej poisťovni, a.s., teda u žalovaného v 2. rade.
1.4. Žalobcovia v 1. a 2. rade sa prostredníctvom práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako samostatného prostriedku slúžiaceho na ochranu jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby domáhajú finančného odškodnenia im spôsobenej traumy s nenapraviteľným popretrhávaním interpersonálnych väzieb, nakoľko morálne zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako výsostne osobné právo, nepovažujú za postačujúce na vyváženie a zníženie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv ich blízkej osoby.

2. Žalovaný v 2. rade sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 10.10.2012, v ktorom uviedol, že nie je pasívne vecne legitimovaný v danom konaní a preto žiada, aby žaloba voči nemu bola zamietnutá.

3. Súd vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis a s prihliadnutím na tvrdenia účastníkov konania zistil nasledujúce:
3.1. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 25/135/2008 právoplatným dňa 6.12.2008 došlo k rozvodu manželstva účastníkov konania O. Z. V. M. Z.. Maloletí synovia F., F. V. M. boli na čas po rozvode zverení do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného. Zároveň otcovi bol vymedzený styk na stretávanie sa s deťmi tak, že tento je oprávnený stretávať sa s maloletými, okrem iného každé Vianočné sviatky od 2. sviatku Vianočného 9.00 hod. do 6.1. nasledujúceho kalendárneho roku 18.00 hod.
3.2. Zo záznamu o dopravnej nehode (čl. 16-18) súd zistil, že k dopravnej nehode došlo tak, že vodič Z. viedol vozidlo po komunikácii v meste Sabinov v smere od obce Drienica na ceste 1/68, kde v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla, taktiež stavu a povahe vozovky, poveternostným podmienkam a okolnostiam, ktoré mohol predvídať, dostal s vozidlom šmyk, následkom čoho prešiel do protismernej časti cesty, kde bočnou pravou časťou vozidla narazil do vozidla, ktoré viedol vodič O., jazdiaci po tej istej ceste vo svojom jazdnom pruhu v smere od cesty 1/68 na obec Drienica. Po náraze vozidla vodiča Z. do vozidla vodiča O., vozidlo vodiča Z. odhodilo v jeho smere jazdy vľavo, pričom prešiel cez chodník a narazil zadnou časťou vozidla do oplotenia rodinného domu s popisným číslom XXX/XX nachádzajúcemu sa pri tejto komunikácii. Pri tejto dopravnej nehode došlo, ako to vyplýva aj z predložených úmrtných listov k úmrtiu maloletého F. Z. V. O. M. Z.. Maloletý F. Z. pri tejto dopravnej nehode utrpel ťažké zranenia.
3.3. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 32T/87/2010 bol žalovaný v 1. rade Ján Sabol uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona za vyššie uvedenú dopravnú nehodu a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s tým, že tento mu bol podmienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá na dobu 18 mesiacov.

4. Relevantné právne predpisy:
Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov stanovuje okrem iného:
§11 - Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
§ 13 - (1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

§ 420
(1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.
(2) Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.
(3) Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

§ 427
Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.
Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

§ 428
Svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. "

Zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov stanovuje:

§ 4
Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 pism. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
ušlého zisku..

5. Čo sa týka osobného práva na peňažné zadosťučinenie uplatneného voči žalovanému 1., zákonom označené ako právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je v prípade dotknutého osobnostného práva toto pojaté stupňovito, resp. podporne a uplatňuje sa až vtedy, ak sa nejaví postačujúcim primerané zadosťučinenie morálne.
5.1. Pre určovanie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch platí donucujúca právna norma, ktorá vyplýva z odseku 3. Súd musí prihliadnuť k niekoľkým závažným objektivizujúcim ukazovateľom, ktorými sú
a) závažnosť vzniknutej ujmy postihnutého, pričom prvotné je zistenie ujmy ako takej a v čom spočíva, napríklad v útlaku, v ukrivdení, sklamaní, strachu, obmedzení, zmarenom očakávaní a podobne. Medzi ukazovatele závažnosti vzniknutej ujmy patrí najmä jej množstevný rozsah vyjadrený, napr. počtom opakovaných útokov, časový a územný, poprípade iný ako i následok,
b) okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostného práva došlo, ktoré bežne rozlišujeme na okolnosti poľahčujúce alebo priťažujúce, hovoriť možno tiež o okolnostiach právnych a skutkových ako i okolnostiach na tej či onej strane. Poľahčujúce a priťažujúce okolnosti sú brané primerane tak, ako sú známe právu trestnému. Pojem okolnosti prípadu je totiž jedným zo základných právnych pojmov vôbec, ktorý nie je viazaný len na právo trestné. V úvahu je nutné vziať napr. zavinenie pôvodcu zásahu a jeho formu, ďalej jeho dobrú vieru, právny omyl na jeho strane, význam chráneného predmetu pre postihnutého, obecne prospešnú alebo ziskuchtivú či inú pohnútku, spôsob prevedenia vrátane intenzity zásahu a podobne.
5.2. Z literatúry (napríklad Veľký akademický komentár k Občianskemu zákonníku strana 161) sa podáva, že zvyčajne peňažnú satisfakciu nemožno priznať tam, kde ujma bola spôsobená nezavinene.

U nezavinene vyvolanej ujmy spravidla postačí morálne zadosťučinenie, tá však môže postačiť aj u nedbanlivostného chovania.
5.3. V prejednávanej veci súd vidí osobitné okolnosti prípadu v tom, že k usmrteniu dvoch maloletých chlapcov došlo ich najbližším príbuzným, a to rodičom - otcom. Treba uviesť, že v danom prípade bol otec pracujúci v zahraničí na návšteve doma, aby sa mohol so svojimi synmi stretnúť tak, ako mu to vymedzilo rozhodnutie súdu a na základe dohody s matkou ich mal u seba o jeden deň naviac, čiže aj dňa 7.1. Ďalej treba prihliadať na to, že spoločne trávili chvíle na výlete, ktorý sa bohužiaľ skončil veľkou tragédiou. Je zrejmé, že u žalovaného v 1. rade sa nezistil alkohol ani iné závažné porušenie právnych predpisov. V danom prípade išlo o neprispôsobenie jazdy stavu vozovky a vozidla s tým, že nešťastnou náhodou v čase, keď

dostal šmyk a prešiel do protismeru, išlo v protismere motorové vozidlo. Týmto skutkom žalovaný v 1. rade spôsobil neodvrátiteľný a nezmieriteľný následok na osobnosti aj sebe samému tým, že si usmrtil dvoch maloletých synov, čo si so sebou ponesie celý život.
5.4. Súd je presvedčený, že v prípade, ak by manželstvo nebolo rozvedené, išlo by o riadne fungujúcu rodinu, tak bývalá manželka spolu s maloletým synom by žalobu na svojho manžela a otca nepodávali. Inak tomu nemôže byť ani v tomto prípade, najmä ak v danom prípade išlo o realizáciu styku s maloletými na základe dohody s matkou, čiže nie styku nepovoleného, prípadne neoprávneného odňatia detí matke a podobne.
5.5. Ďalej je potrebné brať do úvahy, že právo na ochranu osobnosti a prostriedky ochrany proti neoprávneným zásahom do nich treba ponímať komplexne v rôznych právnych odvetviach. V danom prípade satisfakčný charakter má aj samotné odôvodnenie tohto rozsudku, kde sa uznáva, že zo strany žalovaného v 1. rade došlo k nedbanlivostnému zásahu do osobnostných práv žalobcov 1. a 2. a zároveň treba prihliadať aj na to, že za svoje konanie bol odsúdený žalovaný v 1. rade trestným rozsudkom. Trestný rozsudok má totiž vždy vysoký satisfakčný charakter.
5.6. V rámci argumentácie súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/4003/2011 - Súd môže podľa okolností konkrétneho prípadu žalobu na ochranu osobnosti zamietnuť napriek tomu, že žalovaný právo na ochranu osobnosti žalobcu porušil a to z dôvodu, že žalovaný bol v inom konaní (napr. v priestupkovom) za svoje konanie voči žalobcovi postihnutý sankciou verejného práva. Pritom je nerozhodné, že v priestupkovom konaní žalobcovi nemožno priznať nemajetkovú ujmu. Žalobcovi sa tiež dostáva určitej satisfakcie už samotným konaním o ochranu osobnosti a najmä konštatovaním protiprávnosti zásahu žalovaného do jeho osobnostného práva v odôvodnení rozsudku. Podľa uvedeného rozhodnutia satisfakcia je postihnutej osobe poskytnutá každou formou použitej obrany, pričom potrestanie škodcu v priestupkovom či trestnom konaní je satisfakcia veľmi výrazná, pretože štátny orgán konštatuje nielen protiprávne konanie, ale tiež subjektívny vzťah páchateľa k svojmu jednaniu a stanoví sankciu podľa závažnosti jednania škodcu.
6. Napriek tomu, že v poradí prvý rozsudok okresného súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá, bol Krajským súdom v Prešove zrušený uznesením sp. zn. 1Co/5/2015, na vyššie uvedenej argumentácii okresný súd nič nemení.

7. Po zrušení rozsudku okresného súdu, tento vec prejednal a rozhodol znova.

8. Napriek tomu, že u žalobcov išlo o samostatné spoločenstvo a odvolanie bolo podané iba žalobcom v 1. rade, z neznámych dôvodov krajský súd zrušil rozsudok celý, teda aj vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade, ktorý odvolanie nepodal, preto súd rozhodoval o žalobe oboch žalobcov.
8.1. Krajský súd v Prešove vyslovil v zrušujúcom uznesení pre okresný súd záväzný právny názor o tom, že pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2. rade ako poisťovne je daná, preto sa ďalej touto otázkou súd zaoberať nebude. V zrušujúcom uznesení v poslednom odseku krajský súd uviedol, že bude úlohou súdu prvého stupňa zvážiť všetky okolnosti prejednávanej veci pri rozhodovaní o rozsahu žiadanej nemajetkovej ujmy. Z toho pre okresný súd vyplýva, že záväzne ho odvolací súd usmernil v tom, že základ nároku daný je, treba rozhodnúť iba o jeho výške.
8.2. Pokiaľ ide o skutkový stav, k jeho zmene pri novom prejednaní veci nedošlo, preto súd vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol zistený už pri prvom rozhodovaní okresného súdu.

9. Pokiaľ ide o judikatúru zaoberajúcu sa náhradou nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravnej nehody, súd poukazuje napr. na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 517/99, podľa ktorého zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym, citovým a kultúrnym väzbám predstavovať natoľko vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplňovanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť spoločnosti. Z tohto pohľadu občiansky zákonník dáva podmienky pre uplatnenie finančnej satisfakcie za ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby.
9.1. Ústavný súd ČR ďalej vo veci sp. zn. IV. ÚS 315/01 uviedol, že zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je zodpovednosťou objektívneho charakteru, čo znamená, že občiansko-právna sankcia vzniká na objektívnom základe, jej nastúpenie nevyžaduje zavinenie. Vznikla nemajetková ujma na osobnosti postihnutej osoby je pre ňu rovnako závažná bez ohľadu na to, či jednal pôvodca zásahu zavinene či nie. Subjektívny prvok zavinenia má význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v rámci zohľadnenia okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo. K tomu ústavná sudkyňa E. Vagnerová k nálezu sp. zn. PL. ÚS 16/04 zo dňa 04.05. 2005 vo svojom odlišnom stanovisku uviedla, že forma a intenzita zavinenia by mala hrať kľúčový význam pre stanovenie povinnosti nahradiť škodu za citovú ujmu poškodeného.
9.2. Ústavný súd ČR v uznesení sp. zn. I. ÚS 2844/14 ďalej uviedol, že otázka miery zavinenia pôvodcu zásahu pre stanovenie výšky relutárnej náhrady podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka je tak spoluurčujúcim a bezpochyby i jedným z kľúčových hľadísk pre navýšenie tejto náhrady. Základným zmyslom relutárnej náhrady je zmysel satisfakčný, pričom potreba finančnej satisfakcie narastá v priamej úmere s mierou zavinenia pôvodcu zásahu, pretože vyššou mierou zavinenia je vždy neoprávnenosť zásahu do osobnostných práv zosilnená. V tomto smere možno dôjsť až k záveru, že v prípade zlého úmyslu na strane pôvodcu neoprávneného zásahu by mal súd svoje odsúdenie tohto spoločensky právne zvlášť odsúdeniahodného chovania vyjadriť práve citeľným určením výšky peňažitého zadosťučinenia.
9.3. Vzhľadom na to, že v slovenskej právnej úprave ani v judikatúre nie je známe okresnému súdu, aby došlo k vymedzeniu hľadísk, na základe ktorých treba určovať výšku nemajetkovej ujmy, súd znova pri vymedzení týchto kritérií vychádza z nálezu Ústavného súdu ČR, sp. zn. I. ÚS 2844/14, ktorý tieto kritéria vymedzil nasledujúco. Okolnosti, ktoré je treba skúmať na strane poškodeného, môžu byť najmä tieto:
a) Intenzita vzťahu žalobcu so zomrelým.
b) Vek zomrelého a pozostalých.
c) Otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe.
d) Prípadne poskytnutie inej satisfakcie.

10. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého a veľakrát prerastajúca až do duševného ochorenia.
10.1. Pri zohľadnení veku zomrelého sa odlišuje, nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi alebo strata osoby dôchodkového veku jeho vnúčatami. Dôležitú rolu hraje i pocit zodpovednosti rodiča za svoje deti.
10.2. Strata osoby, na ktorej je pozostalý existenčne závislý sa negatívne prejaví i vo sfére osobnostného prežívania.

10.3. Iná forma satisfakcie než peňažitá (napr. ospravedlnenie zodpovednej osoby) síce nemôže byť sama o sebe dostačujúca, jej poskytnutie a následné posúdenie jej významu však môže prehovoriť do zníženia peňažitého zadosťučinenia.
10.4. Pokiaľ súd vychádza z uvedených kritérií, a to posúdení intenzity vzťahu žalobcu so zomrelými, treba povedať, že žalobca 1. bol vo vzťahu k zomrelým ich rodičom - matkou a žalovaný 2. ich súrodencom - bratom (písm.a). Tu treba uviesť, že intenzita vzťahu medzi rodičom a dieťaťom je spravidla najvyššia, preto súd priznal žalovanej 1. ako matke zomrelých detí náhradu vyššiu.
10.5. Pokiaľ ide o vek zomrelého a pozostalých, treba uviesť, že zomrelí boli v detskom veku a v detskom veku bol aj jeden z pozostalých a to žalovaný v 2. rade (písm.b).
10.6. Čo sa týka otázky hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, táto daná nebola a to ani u pozostalej matky a ani u pozostalého brata (písm.c).
10.7. Otázka inej satisfakcie (písm.d) - tu súd uvádza, že inou satisfakciou sa myslí aj satisfakcia poskytnutá verejným právom. Súd nerozumie námietke právneho zástupcu žalobcov, ktorou sa ohradil proti tomu, že v danom prípade na rozdiel od citovaného rozhodnutia NS ČR sa neviedlo voči zodpovednej osobe priestupkové konanie. Týmto príkladom naopak, konajúci sudca zvýraznil len to,

že v danom prípade z hľadiska verejného práva bola poskytnutá citeľnejšia satisfakcia, ako umožňuje priestupkové konanie, preto nepochybne aj túto satisfakciu treba brať do úvahy v prípade rozhodovania o výške nemajetkovej ujmy.
10.8. Súd má za to, že skutočne kľúčovou otázkou medzi pozostalým a zomrelými osobami, je kvalita vzájomného vzťahu. Kvalita vzájomného vzťahu v tomto prípade žiadnym spôsobom nebola dokázaná, dokázať ju možno iba výpoveďou pozostalých, prípadne svedkov. Žalobcovia však žiaden takýto dôkaz nenavrhli a teda kvalita vzájomného vzťahu medzi žalobcami a pozostalými zostala pre súd neznáma. Okresný súd priznal preto nemajetkovú ujmu iba z dôvodu, že bol zaviazaný Krajským súdom v Prešove zrušovacím uznesením tým, že základ nároku daný je. Aj vzhľadom na to, že ostala hĺbka vzájomného vzťahu pozostalých a zomrelých nepreukázaná, rozhodol súd o výške nemajetkovej ujmy ako je uvedená vo výroku rozsudku, vedomý si aj toho, že bežne je priznávaná suma v rozpätí 10 až 15.000,-- Eur. Pre prisúdenie takej sumy však súd z dôvodu pasivity žalobcov nemal preukázané podmienky na jej priznanie.
11. Pri zvažovaní výšky nemajetkovej ujmy ďalej súd bral do úvahy aj okolnosti, ktoré vymedzil Ústavný súd ČR vo veci sp. zn. I. ÚS 2844/14, ako okolnosti, ktoré sa zohľadňujú na strane zodpovednej osoby. Na strane zodpovednej osoby teda týmito okolnosťami sú po:
a) Postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenia a pod.).
b) Dopad udalostí do duševnej sféry pôvodcu - fyzickej osoby.
c) Majetkové pomery škodcu.
d) Miera zavinenia, eventuálne miera spoluzavinenia usmrtenej osoby.
11.1. Je zreteľné, že postoj pôvodcu zásahu môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými. Ústretové chovanie, ospravedlnenie, či prejavená ľútosť škodcu môže zmierniť dopady nemajetkovej ujmy. Naopak, jeho ľahostajnosť, arogancia či vyjadrená bezcitnosť ju môže tiež prehĺbiť. Je nutné prihliadať tiež k jeho majetkovým pomerom tak, aby bola daná možnosť reálneho uspokojenia priznaných nárokov.
11.2. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalovaný, ako otec zomrelých osôb, opakovane oľutoval to čo sa stalo a uviedol, že radšej na mieste usmrtených mohol byť on a že je tým potrestaný do konca života (písm.a).
11.3. Pokiaľ ide o dopad udalosti do duševnej sféry pôvodcu ako otca zomrelých osôb, tá je nepochybná a vyplýva aj z toho, čo bolo uvedené v bode 11.2 (písm.b).

11.4. Majetkové pomery žalovaného nie sú žiadnym spôsobom nadštandardné a teda priznaním vyššej finančnej náhrady ako priznaná bola by mohlo dôjsť k tomu, že by bola ohrozená jeho existencia, resp. by takáto náhrada z jeho strany možná nebola (písm.c).
11.5. Pokiaľ ide o mieru zavinenia, je zrejmé, že v danom prípade spoluzavinenie zo strany poškodených osôb nebolo dané. U škodcu žiadnym spôsobom nešlo o zavinenie úmyselné, ale o zavinenie nedbanlivostné.
11.6. Súd teda na základe vyššie uvedených kritérií a ich rozboru, priznal nemajetkovú ujmu vo výške, ako vyplýva z tohto rozsudku, pričom odmieta zvyšovať náhradu nemajetkovej ujmy len z toho dôvodu, že toto by zo zákonného poistenia mala hradiť poisťovňa, ako zjavne finančne silnejší subjekt oproti osobe za zásah zodpovednej.
11.7. Vzhľadom na to, že Krajský súd v Prešove sa v rámci svojej rozhodovacej praxi často odvoláva na prax nemeckých súdov, okresný súd zisťoval akým spôsobom je náhrada nemajetkovej ujmy v prípade sekundárnych obetí poskytovaná v Nemecku. Tak napríklad
- rozhodnutie LG Heilbronn 443/1994, ohodnotilo utrpenie matky, ktorá bola čiastočne prítomná smrti svojej dcéry spôsobenej útokom kuchynským nožom čiastkou 2.500,- Eur,
- vo veci OLG Saarbrucken 3 U 157/84, posttraumatický šok spôsobený matke smrťou jej jediného syna vyúsťujúci v pracovnú neschopnosť ohodnotil súd odškodnením vo výške 1.500,- Eur.
- obdobne silné neurotické depresie sprevádzajúce život syna po smrti jeho milovanej matky boli vo veci OLG Celle OLG Report 125/1998 odškodnené sumou 3.000,- Eur,
- v prípade OLG Münster 12 O 620/02, priznal súd matke nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- Eur, pretože jej dcéra bola po krutom týraní zavraždená,
- s tragickým prípadom manželov, ktorých život sa obrátil do minúty na ruby, keď sa dozvedeli, že pri dopravnej nehode zahynuli ich 3 deti, sa musel vyrovnať OLG Nurnberg vo veci sp. zn. 3 U 468/95. Otec sa psychiatri liečil a pre svoju pracovnú neschopnosť dlhodobo bol hospitalizovaný na klinike. Manželka, starajúca sa o svojho manžela, musela ešte viac obmedziť i tak zníženú pracovnú činnosť a nakoniec bola pre zlý zdravotný stav zo zamestnania prepustená. Súd ich stav vyhodnotil ako silné depresie

rovnajúce sa svojou intenzitou poškodeniu zdravia, ktoré preukázateľne pochádzali z nešťastia a prisúdil im odškodné vo výške cca 15.000,- Eur, resp. 10.000,- Eur.
Objektívne treba uviesť, že s novšou judikatúrou prichádza pozvoľný nárast priznávaných čiastok. Chronické vyčerpanie ohodnotil v roku 2001 OLG Hamm vo veci sp. zn. 6 U 231/99, čiastkou 5.000,- Eur. Rozsiahlu psychickú ujmu odškodnil OLG Frankufrt vo veci sp. zn. 4 U 26/95 čiastkou 7.225,- Eur. Obdobne OLG Brandenburg vo veci sp. zn. 5 U 177/08 považoval pre náhradu bezútešného žiaľu so somatickými prejavmi 7.500,- Eur ako primerané. Silná trauma s občasnými panickými atakmi viedla OLG Bonn vo veci sp. zn. 3 O 334/06 k priznaniu náhrady 8.000,- Eur.
11.8. Z uvedeného je zrejmé, že pre priznanie vyššej náhrady ako súd priznal, v danom prípade splnené podmienky neboli. Žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali, akým spôsobom boli nešťastím traumatizovaní, prípadne, že museli vyhľadať odbornú psychologickú alebo psychiatrickú pomoc, prípadne že z týchto dôvodov boli práceneschopní, resp. že uvedené nepriaznivé duševné ataky u nich v silnej miere pretrvávajú aj doteraz.
11.9. Súd zohľadňoval aj to, že na základe rozpisu výdavkov a príjmov žalovaného vidno, že vzťah medzi ním a pozostalým synom je minimálne dobrý, keďže sa zúčastňuje jeho životných udalostí a jubileí a zároveň ho finančne podporuje.
11.10. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností má súd priznané odškodnenie uvedené vo výroku tohto rozsudku za dostačujúce.

12. Súd zaviazal žalovaných na zaplatenie náhrady tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. U žalovaných vo vzťahu k meritu veci nejde o solidárny záväzok (záväzok plniť spoločne a nerozdielne) ale o tzv. nepravú solidaritu (obdobný vzťah ako vzťah dlžník - ručiteľ), keďže žalovaný 2. nie je škodcom. Naopak pri trovách konania súd založil svojím rozhodnutím pasívnu solidaritu, keďže sa rozsudok musel týkať oboch žalovaných rovnako (ide o dobrovoľné nerozlučné spoločenstvo).

13. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
Podľa § 255 ods.2 C.s.p. - Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.
13.1. Aj keď C.s.p. neobsahuje ustanovenie obdobné § 142 ods.3 O.s.p. - Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia., výkladom možno k takému záveru dôjsť, keďže spor o náhradu nemajetkovej ujmy ostal sporom, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p.
(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.